

Viikinrannan kaupunginosayhdistys ry:n mielipide Helsingin kaupungin luonnonsuojelualueohjelman 2025–2040 -luonnokseen. Diaarinumero: HEL 2024-011399.

Viikinrannan kaupunginyhdistys esittää täydennystä Helsingin kaupungin luonnonsuojelualueohjelman 2025–2040 -luonnokseen. Nykyisestä luonnoksesta puuttuu Helsingin Viikissä, Viikinrannan Energiakorttelin viereisellä Viikinkalliolla sijaitseva kalliosuo ja siitä laskeva noro. Alla hakemus perusteineen alueen liittämiseksi osaksi Helsingin kaupungin luonnonsuojelualueohjelmaa 2025-2040.

Hakemus luonnonsuojelualueen perustamiseksi

Hakemus Viikinkalliolla sijaitsevan luonnontilaisen, metsäisen suoalueen (myöhemmin; *kalliosuo*) ja siitä laskevan noron suojelemiseksi osana Helsingin kaupungin luonnonsuojelualueohjelmaa.

Suojelun perusteet

Euroopan Unionin Biodiversiteettistrategia sekä Ennallistamisasetus edellyttävät luontokadon pysäyttämistä, luonnonmonimuotoisuuden turvaamista ja luonnontilan parantamista. Biodiversiteettistrategia linjaa EU-alueen 30% ympäristönsuojelutavoitteesta, joka pitää sisällään jäljellä olevien luonnontilaisten metsien suojelun. Tuore Ennallistamisasetus pitää sisällään heikentämiskiellon, joka kieltää mm. luonnontilaisten esiintymien heikentämisen ja velvoittaa toimiin heikentymisen estämiseksi. Euroopan Unionin strategiat ja asetukset ohjaavat myös Helsingin kaupungin ympäristötoimia sekä kaupunkisuunnittelua.

Helsingin kaupungin ympäristönsuojelun tavoitteiden (KHS 11.3.2024/154 §; Helsingin kaupunki 2024) mukaan kaupungin tavoitteena on kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisääminen, metsäisten ja puustoisten alueiden säilyttäminen sekä suojelupinta-alan nostaminen. Helsingin kaupungin tuoreen luonnonsuojelualueohjelman luonnoksen luontoarvoissa painotetaan muiden muassa soita, karukkokankaita ja niittyjä, joiden suojeluastetta halutaan parantaa niiden heikon suojelun sekä harvinaislaatuisuuden vuoksi.

Suojeltavaksi esitetyllä kalliosuon alueella oleva suo on luokiteltu kuuluvaksi luokkaan III (huomattavat lisäarvot), itse suo ja sitä ympäröivä alue vastaavat kaupungin suojeluperusteita ja täyttävät Luonnonsuojelulain 43 §:ssä esitetyt luonnonsuojelualueen

perustamisen edellytykset muiden muassa harvinaisen luontotyyppin ja luonnontilaisen ekosysteemin sekä maisemallisten erityisarvojen osalta. Kuten suuri osa Helsingin soista, myös Kalliosuo on pienialainen, mutta luontoarvoiltaan todennetusti edustava ja luonnontilainen. Kalliosuolta lähtee osin maan alla virtaava noro, joka on Etelä-Suomessa harvinainen luontotyyppi. Kalliosuon suojelu edistäisi kaupungin soiden, pienvesien ja metsien suojelutavoitteita, samalla vahvistaen metsäverkostoa.

Lisäksi kalliosuon alue täydentäisi nykyistä luonnonsuojeluverkostoa muodostaen karukkokankaan metsikön, joka toimii askelkivenä osin pirstoutuneessa ympäristössä, parantaen suojelualueiden ekologista toiminnallisuutta ja kytkeytyneisyyttä. Kalliosuota ympäröivä alue on myös luokiteltu niittyverkoston nykyiseksi tukikohteeksi. Kalliosuo sijaitsee Natura 2000-alueen vieressä, Vanhankaupunginlahden ja Pikkukosken/Vantaanjokivarren luonnonsuojelualueiden sekä olemassa olevan vihersormen ja viherlinjan välissä.

Kalliosuon alueen suojelutarve pohjaa EU-velvoitteisiin luontokadon ja luonnontilanheikentymisen estämisestä. Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma LUMO ei riitä turvaamaan Kalliosuon monimuotoisuutta. Kalliosuo sijaitsee tiiviin kaupunkirakentamisen kaava-alueella, jossa muu luonnontilainen ympäristö on jo pitkälle rakennettu ja ympäröivät viheralueet kaavoitettu asumiseen.

Rauhoituksen tarkoitus

Pysyväisluonteisen suojelustatuksen tarkoituksena on estää Viikinkalliolla sijaitsevan kalliosuon ja sen laskunoron hävittäminen ja näin turvata Helsingissä harvinaisten luontotyyppien säilyminen. Suojelulla pyritään myös turvaamaan asukkaiden virkistysmahdollisuuksien ja yleisten ympäristöterveys- ja turvallisuustekijöiden säilyminen Viikinkalliolla. Rauhoituksella puolestaan pyritään estämään ihmisen toiminnasta alueelle aiheutuva häiriö.

Viikinkallion alueen merkitys viheralueena korostuu tulevaisuudessa entisestään sen tasatessa läheisen Vanhankaupunginlahden Natura 2000- suojelualueen kävijäpainetta, jonka odotetaan kasvavan Viikinrannan alueelle kaavoitetun tiivin asuinrakentamisen myötä. Tällöin myös kävijäpaine kalliosuon herkkää ekosysteemiä kohtaan kasvaa. Alueen Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tulisi sisällyttää alueen herkkimpien osien rajaaminen esimerkiksi aitaamalla, kuten Vanhankaupunginlahden ja Kallahden suojelualueilla.

Suojelualueen rauhoitusmääräyksen avulla kiellettäisiin uusien teiden ja rakennusten rakentaminen, moottoriajoneuvoilla ajaminen sekä maastopyöräily. Suojelustatuksen ei ole tarkoitus estää muun Viikinkallionalueen virkistyskäyttöä.

Alueen sijainti ja rajaus

Kalliosuo sijaitsee Viikissä, Viikinrannan alueella. Suon pinta-ala on noin 0,5 hehtaaria. Kalliosuon lisäksi esitetään suojeltavaksi vähintään 50 metriä leveä vyöhyke kalliosuota ympäröivää metsäisää kallioaluetta, joka muodostaa sadeveden varassa olevan ombrotofisen suon kriittisen valuma-alueen sekä suosta lähtevän noron vapaan kulun. Perustettavan luonnonsuojelualueen pinta-ala on yhteensä noin 1ha. Alue sijoittuu kasvavan kaupunkirakenteen keskelle, Alueen rajausehdotus on esitetty liitteessä 2.

Alueen kokoa määritettäessä tulee ottaa huomioon alueen geologinen profiili. Alueen lopullinen pinta-ala riippuu 1) suon yläpuolisen, kriittisen valuma-alueen koosta, 2) suojeluperustaisen, karun mäntyvaltaisen metsikön 3) suosta lähtevän noron ja 4) suosta lähtevien valuma-alueiden rajaamisesta.

Kiinteistötiedot ja omistus

Perustettava luonnonsuojelualue sijaitsee kiinteistöllä 91-36-9903-9, Viikintie, Hernepellontie. Kiinteistön omistaja on Helsingin kaupunki.

Kaavatiedot

Voimassa olevan yleiskaavan mukaan alue on merkitty puistoalueeksi.

Alueen luonnon yleispiirteet ja luontoarvot

Viikinkallio on luonteeltaan muodoltaan laakeista kallioalueista ja tätä rytmittävistä metsäalueista koostuva puisto. Kallion laelta avautuu ainutlaatuiset näkymät Itä-Helsingin suuntaan. Kallioilla esiintyy useita sadevesilammikoita. Alueen puusto koostuu pääosin havupuista, iäkkäistä kalliomännystä ja katajista sekä suo-alueella yksittäisistä kuusista. Kalliosuon lounaispään valuma-alueen puusto koostuu lehtipuista, kuten koivu, pihlaja, haapa sekä eri pajulajit. Alueen luonnontilaisuudelle ominaista ovat myös kelot ja lahopuut.

Alueen eläin-, hyönteis-, kääpä- ja sienilajistoja ei ole Viikinrannan kaupunginosayhdistyksen tietojen mukaan kartoitettu. Kasvillisuuskartoituksesta ei ole myöskään tietoa. Alueen linnusto on kartoitettu.

Alueen pienvesistöön kuuluu myös Etelä-Suomessa harvinainen noro. Noro lähtee suolta ja virtaa osin maan alla kohti Viikintien ja Hernepellontien risteystä. Helsingin kaupungin norokartoitus on vielä kesken, eikä siten huomioi Kalliosuon noroa tietokannoissaan.

Kallion laen osalta on tehty vuonna 2021 päivityskartoitus (liite 3), jossa on kartoitettu erityisesti kalliosuon ekotyyppiä. Päivityskartoituksessa aluetta kuvataan seuraavasti:

KUVAUS- JA LAJITIEDOT: Luonnontilaisena säilynyt kalliosuo, joka koostuu kahdesta kalliokynnyksen erottamasta, suotyypeiltään mosaiikkimaisesta osasta. Laajempi koillisosa koostuu tupasvilla- ja saranevalaikuista muiden osien ollessa isovarpurämettä. Nevapintoja luonnehtivat tupasvillan ohella jokapaikansara, pullosara, luhtavilla ja isokarpalo, mätäspintoja juolukka, suopursu, virpapaju, hieskoivu, suomuurain ja pallosara. Lounaisosan pienempialainen kalliosuo on korpimaista ja allikkoista, mutta kasvillisuudeltaan isovarpurämeiden lajistoa. Korpisuus ilmenee lähinnä lehtipuuston kautta.

ARVOLUOKKA: III (huomattavat lisäarvot). Lisäarvoina luonnontilaisuus, monipuolisuus (suotyyppimosaiikki) ja sijainti (Pihlajamäen - Viikimäen kalliojakson äärilounainen suo). Suoluontotyytit kaikkiaan Helsingissä hyvin harvalukuisia.

RAJOITUKSET JA SUOSITUKSET: Tarpeetonta kulkemista kohteessa on syytä välttää herkästi haavoittuvien kosteikkopintojen takia.

Alueen käyttö

Viikinkallion alue, mukaanlukien kalliosuo ja sitä välittömästi ympäröivä alue, on aktiivisessa käytössä päivittäin. Alueen luonto-, maisema ja virkistysarvoista nauttivat lähialueiden asukkaat, etenkin lapset, sekä luontoharrastajat. Lisäksi alue on toiminut lähes päivittäin Viikinrannassa sijaitsevan päiväkodin luontoretikohteena jo useiden vuosien ajan. Helsingin kaupunki on linjannut, että yksi sen tavoitteista on helsinkiläislästen oikeuksien toteutuminen turvaamalla lähiluontokohteita lapsiryhmille.

Alueen asukkaat hyötyvät myös muista alueen tuottamista, konkreettisista ekosysteemipalveluista, joiden merkitys korostuu ympäröivien viheralueiden hävitessä suunnitellun uudisrakentamisen myötä. Alueen metsäpeitteisyys mm. sitoo ja suodattaa sadevettä ja ehkäisee tulvia lähempänä merenpintaa olevilla alueilla.

Alueen asukkaiden lisäksi myös eri eläinlajit hyödyntävät aluetta olinpaikkanaan sekä kulkureittinään rakentamisen pirstomalla aluella. Alueen päällekkäisistä luonto- ja virkistysarvoista johtuen alueen Hoito- ja käyttösuunnitelmaan esitetään, ettei alueelle kohdisteta erillistä virkistyskäyttörakentamista, -ohjausta tai raskasta ylläpitoa. Luontaisesti syntynyt polkuverkosto luo nykyisellään riittävät edellytykset virkistyskäytölle. Hauraan suoekosysteemin turvaamiseksi erityisen herkkä suon kosteikkopinta ja laskunoro tulisi kuitenkin rauhoittaa.

Viikinrannan kaupunginosayhdistyksen puolesta

Sampo Riskilä
Puheenjohtaja

Iiro Lamppu
Varapuheenjohtaja

Simo Puintila
Sihteeri

Liitteet:

1. Kohteen sijaintikartta
2. Suojeltavan alueen raja-
aus
3. Päivityskartoitus

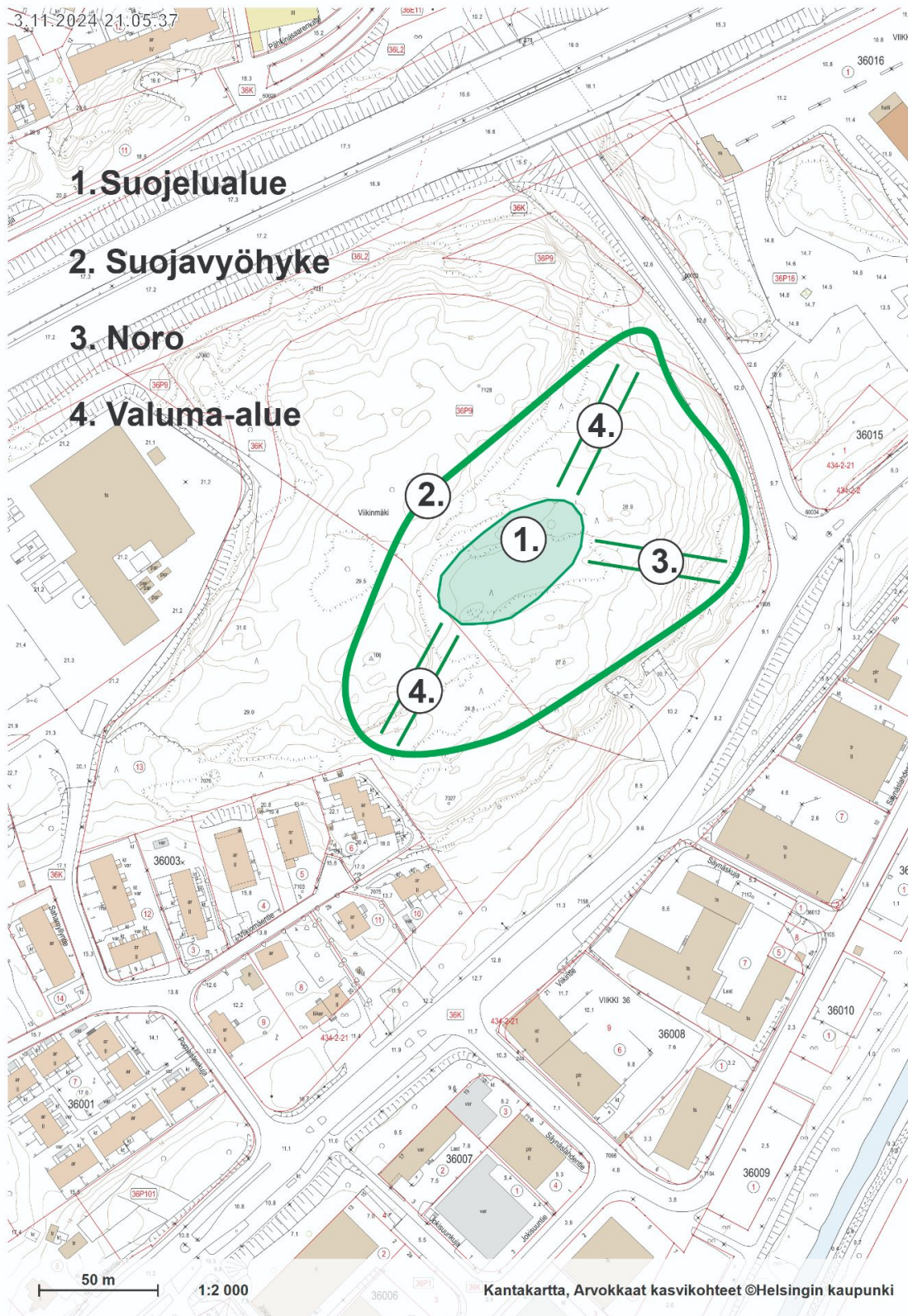
3.11.2024 20:52:26

3.11.2024 20:52:26

LIITE 2. Suojelalueen rajaus

3.11.2024 21.05.37

LIITE 3. Päivityskartoitus

ARVOKKAAT KASVILLISUUS- JA KASVISTOKOhteet ViiKINmäEN LAKI (50/90)

Pinta-ala
(kartalta) 0,21 ha

Taustakartta Ortoilmakuva

ARVOLUOKAT

III

kohtalaisen arvokas

[Arvoluokituksen perusteet](#)

KOHDEKuvaus

Kohteessa on v. 2021 tehty päivityskartoitus, jonka tiedot on tallennettu kohdekuvaukseen.

KUVAUS- JA LAJITIEDOT: Luonnontilaisena säilynyt kalliosuo, joka koostuu kahdesta kalliokynnyksen erottamasta, suotyypeiltään mosaikkimaisesta osasta. Laajempi koillisosa koostuu tupasvilla- ja saranevalaikuista muiden osien ollessa isovarpurämettä.

Nevapintoja luonnehtivat tupasvillan ohella jokapaikansara, pullosara, luhtavilla ja isokarpalo, mätäspintoja juolukka, suopursu, virpajäru, hieskoivu, suomuurin ja pallosara. Lounaisosan pienempialainen kalliosuo on korpimaista ja allikkoista, mutta kasvillisuudeltaan isovarpurämeiden lajistoa. Korpisuus ilmenee lähinnä lehtipuuston kautta.

ARVOLUOKKA: III (huomattavat lisäarvot). Lisäarvoina luonnontilaisuus, monipuolisuus (suotyyppimosaikki) ja sijainti (Pihlajamäen - ViiKINmäen kalliojakson ääri-lounainen suo). Suoluontotyypit kaikkiaan Helsingissä hyvin harvalukuisia.

RAJOITUKSET JA SUOSITUKSET: Tarpeetonta kulkemista kohteessa on syytä välttää herkästi haavoittuvien kosteikkopintojen takia.

TAPAHTUMAT

Pvm	07.06.2022
Tapahtumatyyppi	Päivitys
Kuvaus	Kohteen tiedot on päivitetty. Päivityskartoitus on tehty vuonna 2021. 7.6.2022 on päivitystietojen tallennuksen aloituspäivämäärä koko v. 2021 kartoitetun aineiston osalta.
Pvm	15.02.2006
Tapahtumatyyppi	Päivitys
Kuvaus	Kohteen rajausta ja tietoja on päivitetty. Päivityskartoitus on tehty vuonna 2004.

[Kohteen lajivainnot](#)

[Aineistokuvaus](#)